

Впровадження системи управління якістю забезпечить вітчизняних товаровиробників від різкого падіння внутрішнього попиту на їх продукцію (особливо м'ясу), а також дозволить їм освоювати ринки багатьох країн.

Застосування концепції маркетингу відносин в діяльності агропромислових підприємств передбачає раціональне формування, функціонування та розвиток системи відносин із суб'єктами бізнес-процесів, впровадження низки організаційно-економічних заходів, які повинні ґрунтуватися на системному аналізі мікро- та макромаркетингового середовища.

Таким чином, за результатами досліджень встановлено, що маркетинг відносин в системі агробізнесу відіграє важливу роль у формуванні та розвитку інтеграційних процесів України з ЄС. Водночас, сучасні реалії агробізнесу потребують удосконалення зв'язків у системі маркетингу відносин на мікро- та макрорівні, шляхом застосування науково обґрунтованої системи взаємовідносин із суб'єктами маркетингового середовища на принципах взаємовигідності, довгостроковості та гнучкості, з орієнтацією на утримання існуючих взаємовигідних відносин із бізнес-партнерами.

Література

1. Арестенко В.В. Місце маркетингу у процесі здобуття конкурентних переваг підприємствами АПК / В.В. Арестенко // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнічного університету (Економічні науки). - № 2 (18), Том 4. – Мелітополь, 2012. – С. 42-50.

2. Гордон Я. Маркетинг партнерских отношений / Ян Х. Гордон. – Пер. с англ. О.Н. Нестеровой – СПб: Питер, 2001. – 379 с.

Костянтин ЗАВГОРОДНІЙ

к.е.н., перший заступник генерального директора
«Виробниче об'єднання Південний машинобудівний
завод імені О.М. Макарова»

Олена ЩЕНКО

аспірант

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

РОЗВИТОК ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ РЕГІОНАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Дослідження регіональних логістичних систем є одним з найбільш складних сфер досліджень у регіональній економіці. В конкурентній боротьбі на усталених ринках на перший план виходять такі важелі, як скорочення та оптимізація витрат шляхом розвитку ключових компетенцій та підвищення їх питомої ваги у власній діяльності за рахунок скорочення непрофільних напрямів діяльності. Відповідно розвиток та використання аутсорсингу стало найбільш сучасною та ефективною концепцією в управлінні бізнесом.

Логістика в Україні розвивається і вдосконалюється без істотних структурних і якісних змін, хоч потреба в інтегрованих логістичних послугах зростає швидше і це супроводжується незадоволеним попитом. Тому потрібно і надалі вдосконалювати ринок логістичних послуг, щоб в майбутньому наші вітчизняні оператори змогли вийти на світовий ринок в ранзі 3PL, 4PL і забезпечити здорову ринкову конкуренцію. Така перспектива є цілком оптимістичною, зважаючи на той факт, що ринок логістичних послуг ще далекий до якісного насичення, як це має місце в Європі, а отже є перспективи і для логістичного аутсорсингу.

На сучасному етапі економічного розвитку логістичні послуги займають одне із провідних місць на світовому ринку. При виборі логістичного партнера потрібно враховувати економічний розвиток та щільність населення регіонів країни. Це потрібно для

того, щоб максимально близько розмістити свою продукцію до потенційних споживачів і для мінімізації операційних витрат. Також тут варто враховувати рівень розвитку логістичної інфраструктури, наявність транспортних комунікацій, у тому числі зручність зв'язків з найбільшими портами країни для доставки вантажів на склади логістичного оператора.

У сегменті комплексної логістики, розвиток якого почався лише в останні роки, попит істотно випереджає пропозицію. Підвищення конкуренції очікується лише в середньостроковій перспективі, після введення в обіг нових складських площ і зростання пропозиції послуг зі зберігання та дистрибуції товарів. Аналіз тенденцій логістичного ринку показує, що традиційний ринок транспортно-експедиторських компаній великий, динамічно зростає і надає масу можливостей. Конкуренція на ньому посилюється і, щоб утриматися в цьому сегменті, українським операторам потрібна серйозна концентрація ресурсів. Аутсорсинг логістики тільки зароджується. Згодом він буде рости набагато швидше, але коли почнеться нарощування темпів, сказати важко.

Таким чином, можна помітити, що українські оператори працюють на великому, зростаючому ринку транспортно-експедиторських послуг, а логістичний аутсорсинг до цих пір не переріс рамки ніші. Однак є всі підстави вважати, що в найближчі роки цей ринок буде стрімко розвиватися.

Розвитку контрактної логістики в Україні заважає низький попит на даний вид послуг з боку торговельних і промислових компаній. Відсутність попиту експерти пояснюють нерозумінням керівництвом компаній переваг передачі логістичних функцій спеціалізованим підприємствам, а також небажанням вантажовласників користуватися послугами сторонніх організацій.

Слід зазначити, що наявність в Україні низки спеціалізованих компаній, які надають повний комплекс логістичних послуг (логістичних провайдерів) ще не свідчить про наявність усталеної вітчизняної практики логістичного аутсорсингу. Це пов'язано з тим, що переважна більшість клієнтів таких компаній з самого початку своєї діяльності не мала відповідних внутрішніх логістичних бізнес-процесів. Відповідно, була відсутня суттєва ознака аутсорсингу – передача внутрішніх бізнес-процесів стороннім виконавцям, що не дозволяє розглядати таких клієнтів, як суб'єктів логістичного аутсорсингу.

Важливу роль в досягненні ефективності регіональних трансформацій відіграє розвиток державно-приватного партнерства, мета якого полягає у розширенні спектру взаємодії між органами місцевої влади та бізнес сектором задля соціально-економічного розвитку регіону та покращення логістичної інфраструктури регіону.

Механізм державно-приватного партнерства також ефективний для підвищення рівня стійкості компанії по всьому ланцюжку поставок. В результаті, компанії зосереджені на ефективності і в тому числі стійкості в бізнес-коді поведінки, що підвищує рівень соціальної відповідальності. Використання державно-приватного партнерства також сприятиме сталому розвитку, як це сталося в США. Програма SmartWay Агентства США з охорони довкілля (EPA) розроблена, щоб зробити вантажні перевезення не лише економічно ефективними, а й максимально екологічними.

Нами сформульовано алгоритм моделювання організаційної структури управління взаємодією, що дозволяє ефективно «вливати» стратегії логістичного аутсорсингу. Залежно від розвитку ринку і галузі, актуальності проблеми делегування функцій, стратегічних і оперативних цілей організації і можливості їх досягнення при використанні аутсорсингу для кожної організації окремі етапи можуть мати різну тривалість. Аналізуючи етапи виконання робіт із створення і функціонування організаційної структури управління взаємодією в рамках управління регіональною системою логістичного аутсорсингу, приходимо до висновку, що при розгляді можливості впровадження логістичного аутсорсингу, так само як і в його реалізації, важливо підійти до питання методично і крок за кроком опрацювати усі можливі варіанти з метою оцінки перспективності ідеї у рамках стратегічного розвитку підприємств та регіону в цілому.

Література

1. Іртищева І.О. Закономірності розвитку сучасних регіональних логістично-аутсорсингових систем / І.О. Іртищева, К.В. Завгородній // Вісник ХНАУ. Збірник наукових праць. Вип. 1. – Харків, ХНАУ. – 2017. – С. 178-194.

2. Іртищева І.О. Обґрунтування стратегій регіональних трансформацій на основі логістичного аутсорсингу / І.О. Іртищева, К.В. Завгородній // Economy and Management: Modern Transformation in the Age of Globalization: International scientific-practical conference Part II, March 24, 2017. Klaipeda, Lithuania: Baltija Publishing, 2017. – С. 34-36.

3. Транспортно-логистические системы, сущность и цели функционирования <http://transportnaya-logistika.ru/logisticheskie-sistemy/ponyatie-transportno-logisticheskaya-sistema.html>.

Інна ІРТИЩЕВА

д.е.н., професор

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Лідія РОГАТІНА

к.політ. н.

Одеська національна академія харчових технологій

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Одним з основних завдань агропромислової політики України є розвиток харчової та переробної галузей. Україна володіє значним ресурсним потенціалом для розвитку агропромислового комплексу та харчової промисловості, що є підставою для формування іміджу провідної держави-учасника світового продовольчого ринку в контексті формування продовольчої безпеки країн.

До початку XIX ст. на території України процес виробництва харчових продуктів відбувався в кустарних умовах, існувало млинарства, олійництво, виноробство, соледобування, тютюнництво тощо. перші цукрові заводи з'явилися в 1824 р. на Київщині в селі Трощині та на Чернігівщині в селі Макошиному, так зародилося цукровиробництво, тобто цукрова промисловість. у другій половині XIX століття розпочався інтенсивний розвиток харчової промисловості, почали з'являтися заводи і фабрики з виробництва продуктів харчування. Розвиток міст, торгівельних центрів, розбудова інфраструктури дали поштовх до створення виробничих промислових підприємств з млинарства, олійництва тощо. У 20-х роках XX століття харчова промисловість стала провідною галуззю промисловості в Україні, яка характеризувалася великою кількістю підприємств, значними обсягами виробництва та багаточисельними працівниками. Цукрової та борошно-круп'яної промисловості належало провідне місце. Продовжували розвиватися горілчана, олійна, м'ясо-молочна, хлібопекарська та інші підгалузі.

Забезпечення продовольчої безпеки країни – це одне з найважливіших завдань уряду. Тому дослідження регіонів з потужним потенціалом сільськогосподарського виробництва та харчової промисловості, дасть можливість підвищити рейтинг України за рівнем людського розвитку. На сьогоднішній день природно-кліматичні умови та родючі землі Причорноморського регіону сприяють розвитку харчової промисловості агропромислової галузі. Власна сировинна база областей регіону сприяє ефективній роботі підприємств харчової та переробної промисловості. В харчовій промисловості Причорноморського регіону базові підприємства зосереджені в молочній, олійно-жировій, м'ясомолочній, консервній та виноробній галузях.

Причорноморський соціально-економічний регіон займає південну частину України. В цьому регіоні розвинене не тільки машинобудування, рекреаційний комплекс, а й багатогалузева харчова промисловість, високотоварне сільське господарство з високою часткою посівів зернових, садів, виноградників, тютюну та ефіроолійних культур.